

សេវាបុគ្គលិកខ្មែរក្នុងស្ថាប័នរដ្ឋបាល

លុយតម្លៃ 2/6

អង្គការ
ពលកម្ម
អន្តរជាតិ

រោងចក្រ
កាន់តែប្រសើរ
នៅកម្ពុជា

ថ្ងៃបន្ទាប់ នៅក្នុងរោងចក្រ....

យើងឃើញទេថ្នាក់លើតេឡិទ្រាប
ពួកយើងបែបនេះ តើយើងទ្រាំទៅ
ស្បែកទៀតទេ?

បើអញ្ចឹង! ពួកយើងគិតធ្វើម៉េច
ទៅកុសល? កុសលឯង ជាប្រតិភូកម្មករ
នៅទីនេះ...

យើងទាំងអស់
គ្នា ត្រូវធ្វើកូដិកម្ម

កូដិកម្ម? តើមានតែ
មធ្យោបាយមួយប្លឹងឬ?

បើយើងនៅតែទ្រាំ ថ្ងៃនេះ
តេឡិទ្រាបកំបុត្រ ថ្ងៃក្រោយពួកតេឡាស់
ជាធ្វើដាក់ពួកយើងរាល់គ្នាមិនខាន

សូមស្តាប់ខ្ញុំអ្នកទាំងអស់គ្នា កូដិកម្ម មិនមែនជាដំណោះស្រាយទេ បើមិន
ដើរតាមដំណាក់កាលរបស់វា ចាំណា...ការចរចា ការផ្សះផ្សា និងក្រុម
ប្រឹក្សាអាជ្ញាកណ្តាល បើគ្មានដំណាក់កាលទាំងបីនេះទេ បញ្ហានឹង
រីកកាន់តែធំឡើង រវាងកម្មករនិងនិយោជក

ឯងមិនចាច់ មកនិយាយធ្វើជាចិត្តល្អទេ
ឯងនឹងអ្នកគ្រប់គ្រងជាមនុស្សតែ
មួយប្លឹង ឯងមិនដែល
ចាប់អារម្មណ៍ពីកម្មករ

១៩

ហានិភ័យទេថា មិនធាត់បង់
ការងារពេលពួកយើងធ្វើកូដកម្ម?
ប្រហែលជាពោងចក្រត្រូវបិទ... បើ
អញ្ចឹង បានអ្នកណាចិញ្ចឹមគ្រួសារ
យើង... កុសលអ្នក
ចិញ្ចឹម?

កុសលឯងនិយាយត្រូវមួយផ្នែក កម្មករ
មានសិទ្ធិធ្វើកូដកម្ម តែជាកូដកម្មស្រប
ច្បាប់ តែអ្វីដែលកុសលឯងនិយាយ គឺ
ខុសច្បាប់

ចង់ធ្វើអីនឹង ស៊ីណា? នាងគ្មាន
សិទ្ធិ និយាយនៅទីនេះទេ

ខ្ញុំមានសិទ្ធិ ស្តាប់រឿងនេះ
ដូចអ្នកគ្រប់គ្នាដែរ ព្រោះនេះមិនមែនជា
ការប្រជុំបកជំនុំដែលរៀបចំដោយសហជីពទេ

សូមគ្រប់គ្នាស្តាប់

ខ្ញុំមិនមែនជាប្រតិភូបុគ្គលិកទេ ខ្ញុំក៏
ដូចអ្នកទាំងអស់គ្នាអញ្ចឹង ជាកម្មករ
នៅពោងចក្រ ការងារយើងមិនមែនការងារ
ល្អបំផុតទេ តែជាការងារបច្ចុប្បន្នរបស់យើង
វាជួយចិញ្ចឹមយើងនិងគ្រួសារ វាជួយឱ្យយើង
ឱ្យរមែងទាត់ និង កិត្តិយស

កុសល ហេតុអី ទាំងអ្នកទីនេះ? មើលទៅខ្ញុំមាន
បញ្ហាហើយ ព្រោះពួកគេនឹងគិតថាខ្ញុំជាអ្នកកុសល
រែង ហើយកុសលមិនទាន់ប្រាប់ខ្ញុំទៅឡើយទេ
ពីរឿងក្នុងកម្មហ្នឹង

...ហេតុអី ពួកយើងត្រូវរងទា
មុនធ្វើក្នុងកម្ម? ប្រហែលជាដារ៉ាវិនស៊ីណា
និយាយត្រូវហើយ ថាអ្វីដែល
កុសលចង់ធ្វើ គឺខុស
ច្បាប់?

ខ្ញុំដឹងថា អ្វីត្រូវធ្វើ...
ហេតុអីចង់ដឹងខ្ញុំម៉េច?

ខ្ញុំដឹងថា មានអតិថិជនធំៗនឹងមករោងចក្រយើង...អតិថិជនធំ
នោះនឹងមកពិនិត្យមើលនូវថ្លៃសុក្រនេះ ជាឱកាស
ដើម្បីធ្វើក្នុងកម្មហើយ អញ្ជើញខ្ញុំឆ្លៀត
ពេលនេះ ចរចាគង់ណោះស្រាយល្អ
សំរាប់យើង

បើយើងធ្វើក្នុងកម្មពេល
អតិថិជនធំមកអញ្ជើញ អតិថិជនធំច្បាស់
ជាយប់កម្រិតទំនិញមិនទាន់ ជាពិសេសបើ
យើងធ្វើក្នុងកម្មខុស
ច្បាប់

ជឿខ្ញុំបន្តិចទៅបានទេប្អូនស្រី កាលណា
មានក្នុងកម្ម វាស្រេចលើខ្ញុំទេ
ជាអ្នកបញ្ឈប់វា អ្នកគ្រប់
គ្រងនឹងឃើញថាខ្ញុំមាន
ឥទ្ធិពលលើពួកគេ និងខ្លាច
យើងនិងគោរពយើង
ថ្លៃសុក្រយើងនឹងធ្វើ
ក្នុងកម្ម

ថ្លៃធ្វើក្នុងកម្មនៅមុខរោងចក្រ

ខ្ញុំដឹងថា អ្នកទាំងអស់គ្នាដឹងមកទីនេះ ព្រោះចង់កែទ្រ សុខបុព្វ នេះជា
 ការត្រឹមត្រូវ ព្រោះកម្មករទាំងអស់ត្រូវក្រោកឈរ ជួយគ្នាទៅវិញទៅមក
 ដើម្បីរកដំណោះស្រាយ ដោយយុត្តិធម៌ សំរាប់យើងទាំងអស់គ្នា? ប៉ុន្តែ
 តើអ្នកទាំងអស់គ្នាដឹងទេថា ហេតុអ្វីអ្នកទាំងអស់គ្នាមក
 ឈរទីនេះប្រុងខឹងធ្វើក្នុងកម្ម?

រកយុត្តិធម៌ អោយបងស្រី
 សុខ បុព្វ

...តែភាពយុត្តិធម៌
សំរាប់ បុគ្គលិកនាំឱ្យ
ខុសច្បាប់?

ខុសច្បាប់អី? គ្រប់គ្នាដឹងហើយ
ថាកម្មករដូចជាពួកយើងមានសិទ្ធិ
ធ្វើកូដកម្ម

ត្រូវហើយ កម្មករមាន
សិទ្ធិធ្វើកូដកម្ម តែពួកគេក៏ត្រូវតែមាន
ការទទួលខុសត្រូវក្នុងការប្រើសិទ្ធិនោះឱ្យ
បានត្រឹមត្រូវ ផងដែរ

តែបើយើងមិនធ្វើសកម្មភាព
អ្នកណាការពារពួកយើង ?

បើយើងធ្វើត្រឹមត្រូវ ច្បាប់ជាអ្នកការពារយើង
ឯណាអ្នកដែលជំរុញអោយអ្នកទាំងអស់គ្នាធ្វើ
កូដកម្ម? តើគាត់បានទ្រទ្រង់ច្បាស់អត់ ពីជំនឿ
នេះ? តើគាត់ធ្វើតាមច្បាប់អត់?

ត្រូវហើយ ឯណាកុសល?
អត់ឃើញ តែគាត់ម្នាក់គត់!

មានអ្នកណាប្រាប់អ្នកទាំងអស់
គ្នាទេថា បុគ្គលិកច្បាប់ពិសេស
ទៅមើលម្តាយឈឺ ព្រោះនាង
អស់ថ្លៃឈប់ប្រចាំផ្ទះ?

ផ្នែកគ្រប់គ្រងជំនាញបានជួយខ្លាំង ដោយ
ប្រាប់នាងឱ្យធ្វើការបន្ថែមម៉ោង សង
ជំនួសថ្លៃដែលខាងឈប់

តែអោយតែយើង
ធ្វើការបន្ថែមម៉ោងគឺបានប្រាក់
ថែមម៉ោងហើយ

ត្រូវ...ពេលអ្នកទាំងអស់គ្នាធ្វើការនៅថ្ងៃខុស
ពីថ្ងៃធ្វើការធម្មតា អ្នកអាចបានប្រាក់ថែម
ម៉ោង គេអោយបុព្វឈប់ក្នុងពេលបុព្វអស់
ថ្ងៃឈប់ជាប្រចាំនោះអស់ទៅហើយ

...អញ្ចឹង បញ្ហាកើតឡើងដោយសារគេ
ប្រាប់បុព្វមិនច្បាស់ថាតើថ្ងៃធ្វើការថែម
នោះ គិតដូចថ្ងៃធម្មតាមិនមែនគិតដូច
ថ្ងៃធ្វើការថែមម៉ោងទេ?

ត្រូវហើយ

អញ្ចឹង រឿងនេះកើតឡើងដោយសារ
តែបញ្ហាយល់ច្រឡំបន្តិចបន្តួច?

ត្រូវហើយ
នេះជាការយល់ច្រឡំទេ

អ្នកទាំងអស់គ្នា
គួរសួរខ្លួនឯងមើល ថាតើកុសល
ប្រាប់ការពិតទៅបងប្អូនទាំងអស់គ្នាហើយ
រឺទៅ? តើមានការបោះឆ្នោតចង់ដឹងអ្នកណា
ចង់ធ្វើក្នុងកម្មវិធី រឺអ្នកទាំង
អស់គ្នាត្រូវគេជំរុញឱ្យធ្វើ
សកម្មភាពទេ?

ហើយ អ្នកធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីបញ្ឈប់មនុស្សចេញចូលរោងចក្រដោយសិទ្ធិបែប
នោះ... ដោយប្រើអំពើហិង្សា និង ការបង្ខំឬ? នេះមិនមែនជាការប្រើសិទ្ធិដ៏ត្រឹម
ត្រូវដើម្បីធ្វើក្នុងកម្មវិធី ស្របច្បាប់ទេ... ច្បាប់ការងារ គឺដើម្បីការពារពួកយើង
ជួយយើងតែ យើងត្រូវប្រើច្បាប់នោះឱ្យបានត្រឹមត្រូវដែរ?

កុសល មានតំរោងបញ្ឈប់ក្នុងកម្ម បើសិនជាអ្នក គ្រប់គ្រងយល់ស្រមៃតាមតំរូវការរបស់គាត់ បើមិន ដូច្នោះទេគាត់នឹងធ្វើឱ្យមានភាពហ៊ុកហ្វូងទៅ ពេលអតិថិជនចម្រើនកម្រិត

បង វាជាការពិត ច្បាប់គួរសំរេច ថា តើគួរដោះស្រាយយ៉ាងម៉េច ចំពោះបញ្ហា ដូចករណីខ្ញុំនេះ

ថ្ងៃនេះ !

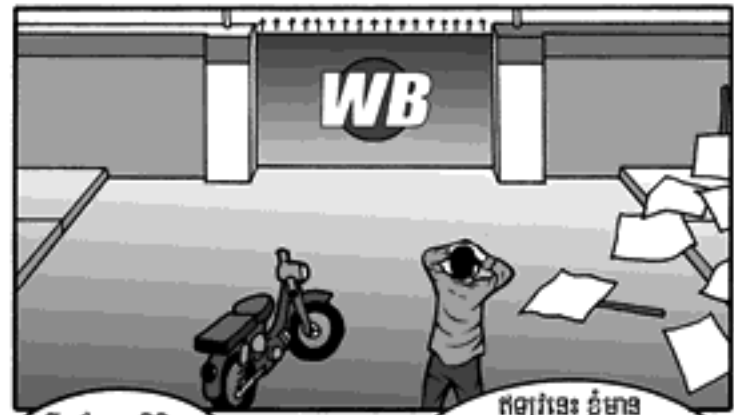
...ប៉ុន្តែ ខ្ញុំពិតជាចង់បានលុយ បន្ថែម ដើម្បីជួយគ្រួសារ

អ្នកទាំងអស់គ្នា... កុំអាលទៅ... ខ្ញុំមានដំណឹង ពិសេស សំរាប់អ្នកទាំងអស់ គ្នា

លោកប្រធាន យល់ព្រម ឱ្យលុយបុគ្គ ហើយគាត់យល់ថាបុគ្គទទួល ព័ត៌មានមិនច្បាស់ពីលក្ខខណ្ឌធ្វើការជំនួស

មើលទេ! អតិថិជន មិនដឹង!!!

ឥឡូវនេះ ខ្ញុំមាន ការងារធ្វើច្រើនហើយ ខែក្រោយ ខ្ញុំនឹងបើកលុយបានច្រើនសំរាប់ គ្រួសារខ្ញុំទៀតហើយ!

សេចក្តីផ្តើមអំពីការចូលរួម

សៀវភៅនេះត្រូវបានរៀបរយឡើង និង ផលិតដោយបុគ្គលិករបស់អង្គការ ILO *គំរោងរោងចក្រកាន់តែក្រសើរ* *នៅកម្ពុជា* លោក ខនឆី បិយ, លោក ជូ ផល្លី, លោក នៅ ឆារា និង លោក វ៉ែ លីណូ ។ ម្ចាស់ជំនួយ សូមផ្តល់ការគាំទ្រជាពិសេសទំពោះ លោក នីក វ៉ែ (Navigator Communications) អ៊ុន ផល្លីកា, លោក ឡើង សុភន្ទ, លោក ឈិន ស៊ីណាវ៉ាក់, កញ្ញា ឱក សុមមីម៉ា, លោក ពៅ ធីណាឌ់, វ៉ែនដា និង លោក គង់ សុភី < ដែលជាតួសំដែងកាយវិការ ត្រូវបានគូរយ៉ាងដូចបេះបិត > សំរាប់ការបរិច្ចាគរបស់ពួកគេដើម្បីផលិតជា សៀវភៅនេះឡើង ។

វិចិត្រសិល្បៈ

លោក ចូសេ រ៉ែនស៊ីណា

Illustrations & Layout by
Jose Encinas jose@tonle.net

សមត្ថភាពវិភាគចោល

សៀវភៅនេះត្រូវបានផលិតឡើងក្រោមការឧបត្ថម្ភថវិកាតាមរយៈកិច្ចប្រឹងប្រែងរួមគ្នានៃ មូលនិធិ GAP និង អង្គការ ILO *គំរោងរោងចក្រកាន់តែក្រសើរនៅកម្ពុជា*។ *គំរោងរោងចក្រកាន់តែក្រសើរនៅកម្ពុជា* ត្រូវបានឧបត្ថម្ភជាថវិការដោយ:

- អ្នកផ្តល់ជំនួយ
  - ទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍បារាំង
  - សមាគមរោងចក្រកាន់តែក្រសើរនៅកម្ពុជា
  - ទីភ្នាក់ងារជំនួយ និងអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិពូហ្សេលែន
  - រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
  - ទីភ្នាក់ងារសហរដ្ឋអាមេរិកដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ

ក្រុមហ៊ុនដែលបានឧបត្ថម្ភជាថវិកាដល់គំរោង និងបានអនុញ្ញាតិអោយប្រើឈ្មោះរបស់ពួកគេ:

- Sears Holdings Corporation
- Gap Inc.
- Levi Strauss & Co.
- H & M Hennes & Mauritz
- Reebok
- Wal-Mart Stores, Inc.
- Phillips - Van Heusen Corporation

សំរាប់ព័ត៌មានបន្ថែមសូមទំនាក់ទំនង:

រោងចក្រកាន់តែក្រសើរនៅកម្ពុជា

អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ

- លេខ ផ្លូវលេខ៣២២ បឹងកេងកង១
- ភ្នំពេញ កម្ពុជា
- ប្រអប់សំបុត្រលេខ ២៦៤២
- ទូរស័ព្ទ : (+៨៥៥) ២៣ ២១២ ៨៤៧
          (+៨៥៥) ២៣ ២២០ ៣៦២
- ទូរសារ : (+៨៥៥) ២៣ ២១២ ៩០៣
- អ៊ីម៉ែល : betterfactories@ilo.org
- វិបសាយ : www.betterfactories.org/ilo

សារសំខាន់ៗដកស្រង់ពីឈុតនេះ

- កុំបណ្តោយបញ្ហាតូចតាច ឱ្យក្លាយជាបញ្ហាធំបាន
- ទុកឱកាសឱ្យអ្នកគ្រប់គ្រងដោះស្រាយបញ្ហាសិន
- ត្រូវដើរតាមនីតិវិធីដោះស្រាយជំលោះត្រឹមត្រូវដូចខាងក្រោម
  - ការចរចា
  - ការផ្សះផ្សា
  - អាជ្ញាកណ្តាល